

Kultūrvēstures centra “Līču mājas” ir atvērtas apmeklētājiem

Nu jau kādu laiku kārsavieši ejot pa galveno ielu gar *Ontona* dārzu, ievēroja skaisti izgaismotu ēku, kas ienes svētku noskaņu ierastī ziemā klusajam pilsētas stūrītim pie “*Krosta*” estrādes. Iedzīvotāju interese bija sakāpināta, tāpēc, noslēdzoties būvdarbiem un ekspozīcijas iekārtošanas procesam, 2021.gada 19. decembrī bijām gatavi iepazīstināt pilsētniekus un viesus ar jauno infrastruktūras objektu – kultūrvēstures centru “Līču mājas”.

Lai taptu šī kultūrvieta, tika ieguldīti gan ievērojami līdzekļi, gan daudzu cilvēku idejas, zināšanas un darbs. To, ka mūsu pusē ir nepieciešama vieta, kura reprezentē apkārtnes vēsturi, cilvēkus un atstāto mantojumu, īpaši spēcīgi sajūtām laikā, kad Kārsavas novadā attīstījās tūrisms un cilvēki vēlējās vairāk uzzināt par lokālo vēsturi, interesantiem objektiem un maršrutiem. Apzinot vietas savpatību, viesmīlīgi aicinot pie sevis *gostus*, gribējās pēc iespējas vairāk pastāstīt par to, kas mēs esam, kādi esam un ko protam – tāpēc radās ideja par kultūrvēstures un tūrisma centra izveidi.

Kad pašvaldībā īpašumā nonāca vēsturiskā ēka “Līču mājas”, 2015.gadā tika uzsākta kultūrvēstures centra projekta attīstīšana, izstrādāts ēkas būvprojekts un piesaistīti speciālisti vēstures pētījumiem, lai pēc tam veidotu ekspozīciju. Piesaistot muzeoloģi Inetu Zelču Sīmansoni no “Creative Museum” un vairākus vēsturniekus, tika pētīta Kārsavas un apkārtnes senatne, muižas, dzelzceļš, vākti materiāli, fotogrāfijas no arhīviem, vietējiem novadpētniekiem, bibliotēkām un iedzīvotājiem. Apkopotie pētījumi tika izdoti grāmatā “Kārsavas stāsti” un kļuva par pamatu ekspozīcijas izstrādei.

Ekspozīcijas dizainu veidoja SIA “Haritas” un SIA “Expo Alliance”, akcentējot galvenos vēstures posmus, kas apmeklētājus izved cauri laikam no novada pirmsākumiem līdz pat mūsdienām. Centrālā izstāžu zāle ir veidota kā ceļš – tā gājējs neviļus izzina šīs vietas stāstu no tās dzimšanas, spilgtākajiem notikumiem, kas veicinājuši tās attīstību, arī ēnas puses un norieta gadus, tās spītu un stingro latgalisko identitāti, kā arī atkal atdzimšanu. Īpaša zona šajā ekspozīcijā ir atvēlēta bērniem, kuri tirgus tradīciju laukumā atradīs gan iespējas apgūt latgaliešu valodu, gan atklāt arī kādu senāku spēli. Viena no šīs telpas svarīgākajām iezīmēm ir tā, ka līdztekus ekspozīcijas aprakstiem latviešu valodā, tie ir arī latgaliešu rakstu valodā.

Atklāšanas dienā pirmie apmeklētāji bija novada pašvaldības pārstāvji, novadpētnieki, cilvēki, kuri aktīvi piedalījās ekspozīcijas tapšanā, pēc tam visi interesenti, ievērojot epidemioloģiskos nosacījumus. Patiess prieks bija par Matīsu ģimenes pārstāvjiem, kuri bija ieradusies ar “atmiņu lādi” – relikvijām, dokumentiem un fotogrāfijām no ģimenes arhīva, kurās var redzēt “Līču mājas” to pirmā īpašnieka Reinholda Matīsa laikā. 1916.gadā Reinholds Matīss iegādājās šo ēku, kuru nosauca par “Līču mājām” un attīstīja plašu uzņēmējdarbību – viņa fabrikā apstrādāja vilnu, labību, krāsoja audumus un sagatavoja kokmateriālus. Līdz ar 2.pasaules karu, kam sekoja padomju okupācijas gadi, uzņēmums tika zaudēts un ģimene pameta Kārsavu. Lai arī uz vienu dienu, tomēr ģimene bija atgriezies savās dzimtajās mājās!

Apmeklētājiem bija iespēja arī iepazīties ar mūsu puses amatnieku un mājažotāju darbiem, kuri tika izvietoti centra vestibulā. Tur pat prezentējām arī jauno uzņēmēju – Kārsavas vidusskolas mācību uzņēmumu veikumu.

Ar cerību un pārliecību, ka šī vieta būs mūsu cilvēku atmiņu glabātāja, reprezentētāja, vieta, kur satikties, mācīties vienam no otra, dalīties stāstos un prasmēs. Saku milzīgu paldies par ieguldīto darbu visiem, kuri bija iesaistīti šajā projektā, paldies par uzticēto misiju būt šī centra daļai.

Par Kārsavas kultūrvēstures centra “Līču mājas” aktualitātēm var uzzināt sekojot Facebook kontam: <https://www.facebook.com/licumajas> un novada mājas lapā.

Kārsavas kultūrvēstures centra “Līču mājas” vadītāja Inta Jurča

Foto: Nikolajs Mortukāns

  21.12.2021

Atgriezties

